

โครงการพัฒนาคุณภาพงาน (CQI)
(Continuous Quality Improvement)

เรื่อง

พัฒนาแนวทางการบันทึกทางการรักษาพยาบาลม้าป่วย

จัดทำโดย

โรงพยาบาลสัตว์ กองการสัตวและเกษตรกรรมที่ ๒

กรมการสัตวทหารบก

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลผู้เสนอโครงการ

๑.๑ หน่วย กสช.๒ กส.ทบ.

๑.๒ ชื่อกลุ่ม รพ.สัตว์ กสช.๒ กส.ทบ.

สมาชิกกลุ่ม	๑. พ.อ.อภิชัย	ทองศรีรักษ์
	๒. ส.อ.สุรียา	หมู่ไพบูลย์
ที่ปรึกษา	๑. พ.อ.พัฒนะ	ประยูรเทพ
	๒. พ.อ.วิโชติ	สังขวร

๑.๓ ผู้ประสานงาน พ.อ.อภิชัย ทองศรีรักษ์

๑.๔ เบอร์โทรศัพท์ / โทรสาร ที่สามารถติดต่อได้ ๐๔๔ - ๓๑๑๓๑๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลโครงการ

๒.๑ ชื่อผลงาน/โครงการ : พัฒนาแนวทางการบันทึกทางการรักษาพยาบาลม้าป่วย

วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงพัฒนา

- เพื่อให้เจ้าหน้าที่รักษาพยาบาลสัตว์ของหน่วย สามารถบันทึกการรักษาพยาบาลม้าป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดผลสำเร็จ:

- เจ้าหน้าที่รักษาพยาบาลสัตว์ของหน่วย สามารถบันทึกการรักษาพยาบาลม้าป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ม้าป่วยสามารถได้รับการรักษาพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดหรือการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

การใช้กระบวนการพยาบาล หมายถึง การปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลที่เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติได้เองโดยอิสระ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน คือ

๑. การประเมินสภาพม้าป่วย (A๑) ASSESSMENT
๒. กำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล (A๒) NURSING PROCESS
๓. วางแผนการรักษาม้าป่วย (P) PLANNING
๔. ปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการรักษาม้าป่วย (I) IMPLEMENT
๕. ประเมินผลการรักษาม้าป่วย (E) EVALUATION

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครอบคลุม หมายถึง การใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบถ้วน ทั้ง ๕ ขั้นตอน ซึ่งเริ่มตั้งแต่การประเมิน สภาพม้าป่วย การวินิจฉัยการรักษาพยาบาลม้า การวางแผนการรักษาพยาบาลม้า การปฏิบัติการรักษาพยาบาลม้า การประเมินผลการรักษาพยาบาลม้า ซึ่งสามารถวัดได้ โดยใช้ระบบวิเคราะห์ความครอบคลุมตามขั้นตอน ของการใช้กระบวนการรักษาพยาบาลจากการบันทึกที่มีข้อความแสดงถึงการใช้กระบวนการบันทึกการรักษาพยาบาลม้าป่วย ดังนี้

๑. การประเมินสภาพม้าป่วย จะมีบันทึกข้อความเกี่ยวกับข้อมูล ที่เป็นประวัติม้า ประวัติพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ม้า ประวัติการเจ็บป่วยในอดีต การเจ็บป่วยในปัจจุบัน และผลการตรวจการตรวจร่างกายทั่วไป ภาวะสุขภาพ 11 แบบแผน (เก็บรวบรวมข้อมูล + วิเคราะห์ข้อมูล)

๒. การกำหนดข้อวินิจฉัยทางการรักษาพยาบาล จะมีบันทึกข้อความเกี่ยวกับ การระบุประเด็นปัญหาสำคัญที่เป็นปัญหาของม้าป่วย ซึ่งจะนำไปสู่แผนการรักษาพยาบาลม้าป่วย เป็นปัญหาเกี่ยวกับความเจ็บป่วยที่รบกวนการดำเนินชีวิตประจำวันของม้า การติดต่อของม้าป่วยต่อการรักษาและพฤติกรรมต่อสุขภาพ (กำหนดข้อ วินิจฉัย + ข้อมูลสนับสนุน)

๓. การวางแผนการรักษาพยาบาล จะบันทึกข้อความเกี่ยวกับ การกำหนดเป้าหมาย การรักษาพยาบาลผู้ป่วย กำหนดกิจกรรมการรักษาพยาบาลผู้ป่วย เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้ป่วยให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีการปรับเปลี่ยน ตามสภาพของผู้ป่วย (จัดลำดับความสำคัญของปัญหา, กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการรักษาพยาบาลผู้ป่วย, กำหนดเกณฑ์การประเมินหรือผลลัพธ์ที่คาดหวัง)

๔. การปฏิบัติการรักษาพยาบาลผู้ป่วย จะบันทึกข้อความเกี่ยวกับ กิจกรรมรักษาพยาบาลที่ปฏิบัติจริง ตามแผนการรักษาพยาบาลเพื่อแก้ไขปัญหา และสนองตอบความต้องการของผู้ป่วย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการให้การดูแลผู้ป่วย การให้ความช่วยเหลือ การตรวจสอบ (ปฏิบัติการรักษาพยาบาลตามแผนและการบันทึกทางรักษาพยาบาล)

๕. การประเมินผลการรักษาพยาบาลผู้ป่วย จะบันทึกข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เปลี่ยนแปลงไปขณะให้การรักษาพยาบาล หรือภายหลังได้รับการรักษาพยาบาลแต่ละกิจกรรม เพื่อใช้พิจารณาว่ากิจกรรมการรักษาพยาบาลเหล่านั้น เหมาะสมหรือไม่ มีข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อประเมินปัญหาใหม่หรือปรับเปลี่ยน แผนการรักษาพยาบาลให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (บันทึกให้เหมาะสมกับปัญหา)

ซึ่งการบันทึกทางการรักษาพยาบาลผู้ป่วยควรมีการส่งเสริมให้การนำกระบวนการรักษาพยาบาลมาใช้ให้มี ประสิทธิภาพ เพื่อนำมาวางแผนการดูแลผู้ป่วยทั้งในระหว่างอยู่ในโรงพยาบาลสัตว์ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ ๒ กรมการสัตว์ทหารบก และเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในโรงเรือนม้า รวมทั้งมีการติดตามความก้าวหน้าและผลลัพธ์ของการ ปฏิบัติตาม แผน ควรมีการส่งเสริมให้มีการบันทึกที่สามารถสะท้อนกิจกรรมการรักษาพยาบาลที่ปฏิบัติกับผู้ป่วย อย่างต่อเนื่อง และแสดงผลลัพธ์ของการดูแลทางการรักษาพยาบาล โดยทบทวนการบันทึกทางการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงาน

๑. ทบทวน/วิเคราะห์สถานการณ์เดิมของการบันทึกทางการพยาบาล
๒. ศึกษาการใช้กระบวนการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ในการปฏิบัติงานการบันทึกทางการพยาบาลแบบ APIE/SOAP
๓. กำหนดผู้รับผิดชอบ การตรวจสอบ การใช้กระบวนการพยาบาลบันทึกทางการรักษาพยาบาลผู้ป่วย
๔. จัดประชุม/อบรม เจ้าหน้าที่ ที่ต้องบันทึกการรักษาพยาบาลผู้ป่วย
๕. จัดทำรูปแบบ แบบฟอร์ม การบันทึกกิจกรรมทางการรักษาพยาบาล แบบบันทึกการวางแผนการรักษาพยาบาล/แบบบันทึกสรุปรูป
๖. มีการตรวจสอบเวชระเบียนทุก ๓ เดือน
๗. มีการประชุมชี้แจงผลการบันทึกทางการรักษาพยาบาล หัวข้อที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายทุก ๓ เดือน

เป้าหมาย

๑. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการรักษาพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลที่มี คุณภาพ และมีความปลอดภัย
๒. เพื่อช่วยในการประเมินความต้องการและกำหนดวิธีการปฏิบัติเพื่อตอบสนองของผู้ป่วย
๓. เพื่อให้ใช้กระบวนการรักษาพยาบาลโดยยึดผู้ป่วย เป็นศูนย์กลาง วางแผนให้การรักษาพยาบาล มีความเฉพาะเป็นรายตัว

ปัญหาและสาเหตุ

๑. ไม่มีรูปแบบการเขียนบันทึกทางการรักษาพยาบาลผู้ป่วย
๒. เขียนไม่ครอบคลุมประเด็นสำคัญ
๓. ไม่มีการตรวจสอบ/นิเทศการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครอบคลุม/ต่อเนื่อง
๔. การให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วย ยังไม่มีความเฉพาะเป็นรายตัว
๕. การบันทึกไม่แสดงให้เห็นภาพที่ชัดเจนของภาวะผู้ป่วย

การเปลี่ยนแปลง

๑. มีการ Assign case แบบการรักษาพยาบาลผู้ป่วย จากเดิมเป็นการทำงานเป็นทีม
๒. รูปแบบการเขียนบันทึกทางการพยาบาล กระบวนการพยาบาล ๕ ขั้นตอน
  - กำหนดให้บันทึกทุกราย ทุกเวร
  - จัดทำคู่มือ “การใช้กระบวนการรักษาพยาบาลผู้ป่วย”
๓. ประเด็นสำคัญ กำหนดประเด็นสำคัญไว้ ๗ ข้อ
๔. ปรับแบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาล
๕. การบันทึกให้เป็นเฉพาะรายบุคคล ปรับมาใช้แบบบันทึกภาวะสุขภาพ
๖. มีการกำหนด clinical risk ในผู้ป่วยทุกตัว โดยสัตวแพทย์ ของหน่วย

ใบสรุปการตรวจสอบบันทึกทางการรักษาพยาบาล โรงพยาบาลสัตว์ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ ๒
กรมการสัตว์ทหารบก

วัน/เดือน/ปี	ขั้นตอนกระบวนการพยาบาล	อาการป่วย
	การประเมินปัญหา	
	การสังเกต/ตรวจอาการที่เจ้าหน้าที่สังเกตเอง	
	การซักถามอาการจากผู้ป่วยจากพี่ดูแลม้า	
	การรายงานสัตวแพทย์ของหน่วย	
	การตรวจด้วยเครื่องมือ/Lab	
	การวินิจฉัย	อาการป่วย
	การบันทึกการวินิจฉัยทางการรักษาพยาบาล	
	การระบุปัญหาสอดคล้องกับสัตวแพทย์	
	การวางแผนการพยาบาล	แผนการรักษาพยาบาล
	กิจกรรมการรักษาพยาบาลเพื่อแก้ปัญหา	
	กิจกรรมการพยาบาลเพื่อดูแลต่อเนื่อง	
	การปฏิบัติการพยาบาล	การดำเนินการรักษาพยาบาล
	การปฏิบัติการพยาบาลตามแผนครบถ้วน	
	การประเมินผลการพยาบาล	ผลการรักษา
	การติดตามอาการขณะให้การพยาบาล	
	ติดตามความก้าวหน้าอาการอย่างต่อเนื่อง	

บทเรียนที่ได้รับ

การดูแลผู้ป่วยต้องใช้สหสาขาวิชาชีพ และวิชาชีพพยาบาลเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยตลอด ฉะนั้นการใช้กระบวนการรักษาพยาบาลเป็นวิธีที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ในสถานการณ์ที่ซับซ้อน เนื่องจากเป็นกระบวนการ ที่ต้องมีความคิดอย่างสมเหตุสมผล รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้ทักษะด้านสติปัญญา ทักษะด้าน การปฏิบัติ ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมถึงทักษะด้านจริยธรรม เพื่อทำการตัดสินใจในการช่วยแก้ไข้ปัญหาและตอบสนองอาการผิดปกติของมาป่วย เพื่อให้มาป่วยได้รับการรักษาที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย

๑. การพัฒนาระบบการบันทึกทางการแพทย์ ความมีผู้รับผิดชอบ ตรวจสอบ นิเทศ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๒. การถ่ายทอดองค์ความรู้การอบรม ควรดาเนินการในบุคลากรพยาบาลทุกระดับเป็นระยะและต่อเนื่อง

๓. การมีรูปแบบ คู่มือการบันทึก เกณฑ์การบันทึกเพื่อให้มีการบันทึกไปในแนวทางที่ถูกต้องและเป็นในแนวทางเดียวกัน

๔. เกณฑ์การบันทึก ควรปรับให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ

๕. ความรู้ของเจ้าหน้าที่ เป็นสิ่งสำคัญที่ในการนำมาเขียนบันทึกทางการแพทย์รักษาพยาบาล

๖. การเขียนบันทึกทางการแพทย์รักษาพยาบาลที่มีคุณภาพต้องสามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายได้เมื่อ เกิดกรณีการฟ้องร้อง